σικὴ Δημοτικὴ τοῦ Ψυχάρη, τοὐλάχιστον ὅμως σὲ μιὰ γλώσσα ποὺ θὰ ἔκανε ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὸ συγχώνεμα τοῦ γραφτοῦ καὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου, τὴ γλώσσα δηλ. ποὺ ὁ ἴδιος μεταχειρίστηκε στὴ μετάφραση τοῦ Σαίξπηρ καὶ στὰ παραμύθια τοῦ Andersen. Ἀντὶς αὐτὸ μᾶς ἔδωσε βιβλία γραμμένα σὲ γλώσσα ψόφια κι ἀρκετὰ σχολαστική, βιβλία ποὺ χωρὶς τὴ βαρύτητα τοῦ Βικέλα καὶ τῶν συντρόφων του θὰ εἶχαν πολὺ μικρὴ διάδοση, ἀφοῦ ξέρομε δὰ πῶς καὶ δὲν πολυδιαβάζουνται ἀπ' ὅσους τὰ παίρνουν. Ἴσως ἂν δὲν ἤρχουνταν νὰ ζήσῃ ἐδῶ, ὁ μαλακός του χαραχτήρας δὲ θὰ ἐπηρεάζουνταν ἀπὸ τὴν ψεύτικη ἀτμόσφαιρα τῆς Ἀθήνας καὶ θἄμενε ὁ Βικέλας πάντα ὁ ὀπαδὸς τῆς ἁπλότητας ὄχι μόνο στὴ γλώσσα μὰ καὶ στὶς ἰδέες. Ἀντὶς αὐτὸ ἔγινε καθαρευουσιάνος, ἐνῶ ὁ Παλαμᾶς, ὁ Χρηστομάνος, ὁ Νιρβάνας καὶ τόσοι ἄλλοι ἐγίνουνταν δημοτικιστάδες, κατάντησε νὰ πιστεύῃ πῶς ἡ γλώσσα ἡ κοινὴ τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἡ καθαρεύουσα, κι αὐτὸς τοῦ ὁποίου τὴ ζωὴ εὐώδιασε τὸ ἄνθος τῆς ἁπλότητας καὶ ἡ ὀμορφιὰ τῆς ἀληθινῆς πραχτικότητας, γύρευε στὸ τέλος ὡς καὶ μαρμάρινα Ἡρῷα στὴν κορφὴ τοῦ Λυκαβητοῦ μὲς στὴν Ἀθήνα τῶν βρωμερῶν δρόμων, τῶν ἄδεντρων πλατειῶν, τῶν μουρντάρικων Σχολειῶν καὶ Δημοσίων Χτιρίων.

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζιτικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1)2	τοῖς	ο)ο	κατ'	ἔτος	διὰ	καταθέσεις	6 μην.
2	»	»	»	»	»	»	1 ἐτ.
2 1)2	»	»	»	»	»	»	2 ἐτ.
3	»	»	»	»	»	»	4 ἐτ
4	»	»	»	»	»	»	5 ετ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 8.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιὰ (Κρήτη) στὸ Πραχτορ. Ἐφημερίδων (στοῦ κ. Ἀληκιώτη).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὰ σοβαρὰ τῆς «Πατρίς» — Οἱ ἀντιγεωργιανοί — Ὁ ἐπιστημονικὸς μπαλτάς — Κεντρικὸ ταμεῖο — Οἱ βουλευτὲς παίζουν...

***Η «ΠΑΤΡΙΣ»** τῆς περασμένης Κυριακῆς σ' ἕνα παραπολὺ σοβαρὸ (!) ἄρθρο της μᾶς βεβαίωσε πὼς ὅσοι συζητοῦνε στὴν Ἑλλάδα γιὰ σοσιαλισμὸ δὲν ξέρουν τί τοὺς γίνεται, γιὰ τοὺς ἀκόλουθους (σοβαροὺς, πάντα) λόγους : Πρῶτα πρῶτα, λέει, δὲν ὑπάρχουνε στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὴν ὥρα κόμματα πολιτικὰ ἀρχῶν, μὰ προσωπικὰ κόμματα· δεύτερο, ὁ λαὸς εἶναι ἀκόμα ἀμόρφωτος· τρίτο — μὰ τί νὰν τὰ καταλογίζει κανεὶς ἕνα ἕνα τὶς σοβαρὲς ἀντιλογίες τῆς «Πατρίς» ! Μᾶς σώνει τὸ χαριτωμένο συμπέρασμά της, πὼς δηλ. πρέπει πρῶτα νἀλλάξει ἡ πολιτική μας καὶ ἡ κοινωνική μας ζωὴ καὶ ὕστερα νὰ συλλογιστοῦμε γιὰ σοσιαλισμό !*

Αὐτή, παρακαλοῦμε, λέγεται **σοβαρὴ** *ἀρθρογραφία. Ἀδιάφορο ἂν καὶ οἱ πιὸ μπουνταλάδες καταλαβαίνουνε σήμερα πὼς οἱ πολιτικὲς καὶ οἱ κοινωνικὲς ἀλλαγὲς δὲ γίνουνται ἔτσι αὐτοματικά, μὰ* **κάτι** *πρέπει νὰ τὶς σπρώξει. Ἡ «Πατρίς», καθὼς καὶ οἱ περσότερες Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες, δὲ χαμπαριζουν ἀπὸ τέτια. Τὴν κυκλοφορία τους κοιτάζουν αὐτὲς καὶ τίποτα πέρα ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τους δὲν τὶς σκοτίζει. Τὸ πολὺ πολὺ βγάζουν καὶ καμιὰ στριγγιὰ φωνὴ σὰ δοῦν πὼς ἔρχεται κάτι καινούριο νὰ ταράξει τὴν κυκλοφορία τους.*

*

ΥΠΑΡΧΕΙ λοιπὸν κι «ἀντιγεωργιανὸ» κόμμα στὴν Ἀθήνα, ὁτιδήποτε κάπιο κόμμα μυστικὸ ποὺ θέλει κ' ἐργάζεται νὰ παρατιτηθεῖ ὁ Βασιλιὰς καὶ νἀρθεῖ ὁ Διάδοχος στὸ θρόνο. Τὸ μυστικὸ μᾶς τὸ ξεσκέπασε ὁ «Monde Hellenique» τῆς Τρίτης στὸ ἄρθρο του «Courants d' idées» — καὶ μᾶς εἶπε ἀκόμα πὼς τὸ κόμμα ἀποτελεῖται ἀπὸ μερικοὺς «παραπονεμένους» καὶ «δυσαρεστημένους», θέλοντας ἴσως μ' αὐτὸ νὰ δείξει πὼς εὔκολα μποροῦνε νὰ σβήσουν τὰ «παράπονα» καὶ οἱ «δυσαρέσκειες» μὲ κανένα Ὑπουργεῖο ἢ μὲ καμιὰ αὐλικὴ θέση κ' ἔτσι τὰ νερὰ τῆς πολιτικῆς μας λιμνοθάλασσας νὰ πάψουνε νὰ σαλεύουν.

Ὅσο τὰ κόμματα τὰ πολιτικά, ἀκόμα καὶ ταντιδυναστικά, ἐδῶ δὲ βγαίνουνε μ' ἕνα ὁρισμένο πρόγραμμα, θὰ μᾶς βρίσκουν ἐμᾶς τοὺς κάπως ριζοσπάστες καθοκλῆρίαν ἀσυγκίνητους. Λίγο μᾶς νοιάζει ποιός θὰ πάρει τὸ Ὑπουργεῖο καὶ ποιός θὰ καθίσει στὸ θρόνο, γιατὶ θυμούμαστε σὲ παρόμοιες περίστασες τὸ Μανωλιὸ καὶ τὴ σκούφια του.

*

ΟΙ ΝΕΟΙ ἐπιστήμονες, οἱ ἀληθινὰ νέοι, ποὺ ἤρθανε τελευταῖα ἀπὸ τὴ Γερμανία καὶ ἱδρύσανε τὴν «Κοινωνιστικὴ ἑταιρία» καὶ ἀρθρογραφοῦν τώρα ταχτικὰ στὸ «Μέλλον», ἁρματώσανε τὸ χέρι τους μὲ κοφτερὸ μπαλτὰ κι ἀρχινήσανε νὰ χτυπανε ἀλύπητα τὴν πολιτικὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ σαπίλα ποὺ μᾶς περιζώνει ἁλοτρόγυρα.

Καὶ τὸ χτύπημα γίνεται ὄχι μὲ λόγια κούφια καὶ μὲ ὑστερικὲς κραυγές, ἀλλὰ «Ριζοσπάστη», μὰ μ' ἐπιστήμη, μὲ λογική, ἀκόμα καὶ μὲ γεγονότα. Δυὸ ἄρθρα ποὺ διαβάσαμε στὸ τελευταῖο «Μέλλον», τὸ ἕνα γιὰ τὴν «Ὑπουργικὴ κρίση» καὶ τἄλλο γιὰ τὰ μπακαλόπουλα, μᾶς κάμανε βαθιὰ ἐντύπωση, ἀφοῦ τέτιο ζηλευτὸ θάρρος γνώμης καὶ τέτια δικιολογημένη, νὰ τὴν πεῖ κανείς, πολεμικὴ σὲ καμιὰ ἄλλη Ρωμαϊκὴ ἐφημερίδα δὲν ταπολάψαμε ἴσαμε τώρα.

Λίγο ἡ γλώσσα... — Μ' ἂς ἀφίσουμε γιὰ τὴν ὥρα κατὰ μέρος τὴ γλώσσα· θὰν τὸ νιώσουνε μοναχοὶ τους οἱ νέοι πὼς γιὰ νὰ κάνει σημαία του τὶς ἀλήθειες τους ὁ λαὸς πρέπει νὰν τὶς ἀκούσει στὴ γλώσσα του.

*

ΓΙΑ νἀλλάξουμε πολιτικὰ μυαλά, ἔλεγε κάποιος φίλος προχτές, γιὰ νὰ χαροῦμε καὶ μεῖς πολιτικὴ ξαναγέννηση πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ νιώσουμε πὼς Κεντρικὸ Ταμεῖο θὰ πεῖ ταμεῖο δικό σου καὶ δικό μου, ταμεῖο ὁλονῶνε μας, καὶ πὼς κάθε λεφτὸ ποὺ παίρνεται παράνομα ἀπὸ κεῖ μέσα, παίρνεται ἀπὸ τὴν τσέπη μας, ἀπὸ τὸ ψωμί μας, ἀπὸ τὸν ἱδρωτά μας.

Μὲ τὸ νὰ λέμε :

— Τρώει αὐτός, ἂς φάω κ' ἐγώ !

δουλειὰ δὲ γίνεται, τὸ κακὸ δὲ σταματάει. Πρέπει νἀρχινήσουμε νὰ λέμε :

— Ὄχι ! Νὰ πάψει νὰ τρώει αὐτός, γιὰ νἀρχινήσουμε νὰ τρώμε ὅλοι μας.

Μόνο ἔτσι, μὲ τέτιες ἰδέες, θὰ μπορέσουμε νὰ δοῦμε Θεοῦ πρόσωπο καὶ μεῖς.

*

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ μας, σὰν τὰ μωρὰ παιδιά, παίζου ἀγκαλιὰ κι ἄλλη μιὰ ἡ Κούλα καὶ τάστειλαν μὲ τὴν ἀρφανὴ τῆς πλύστρας τοῦ πατέρα. Γι' ἀντάλλαγμα γύρεψαν τὴν κοιλιὰ ἀπ' τὰρνί, μὰ οἱ δυὸ εὐζώνοι, ποὺ τὸ γυρνούσαν στὸ σουβλὶ ἀποπίσω ἀπ' τὴ μπαράκα, πρόλαβαν καὶ τὴν ἔψησαν στὴ θράκα. Ὁ Θόδωρος Μαβλής, ποὺ εἶχε ρθεῖ νὰ ριξη μιὰ ματιὰ ἂν εἶν' ὅλα σὲ τάξη, πῆρε ἕνα μεζὲ κι αὐτὸς καὶ ρούφηξε ἕνα τσίπουρο καὶ — νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε — ἀροῦ οἱ ὑπαξιωματικοὶ πῆρκν κ' ἔδοσαν τὴ βραδινὴ ἀναφορὰ στοὺς λόχους τους, μαζεύτηκαν ὅλοι τριγύρω ἀπ' τὸ μακρὺ τραπέζι, ποὺ τοὺς περίμενε στρωμένο κάτω ἀπ' τὴ φρετζάτα τοῦ βελουχιοῦ, κορσὶ ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς κούλιας.

Τὴν πρωτοκαθεδρία τὴν ἔλαβε ὁ Συμεὼν Καραφωτιάς. Ὁ Τυλιγάδας φροντισε καὶ τοῦ προμήθεψε ἕναν ταμπουρά, γιατὶ στὰ τέλια τοῦ μπουζουκιοῦ μπερδεύονταν τὰ δάχτυλά του· δὲν τὸ συνήθισε. Ὁ μουσαφίρης Σκαλτσονιώργος κάθισε πλάγι του, ὁ Μάνθος Σακαρέλος παραπέρα κι ὁ Γικνακὸς Καρδάρας ἀντίκρυα στὸ στερνό, μὲ τὴν πλάτη γυρισμένη πρὸς τὴν κούλια· ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ μάλωσε μὲ τὴ Μαριὼ δὲν ξανασήκωσε ποτὲ τὰ μάτια στὰ παραθυρά της. Κατόπι, στὴ σειρὰ ἔλαβε θέση ὅλ' ἡ λεβεντιὰ τοῦ κάστρου κι ἀνάμεσό τους ἕνας πολίτης φίλος τους μὲ μιὰ φυσαρμόνικα γιὰ νὰ βαστάη τὸ μπάσο. Τὰ δυὸ μπουζούκια τοῦ βελουχιοῦ κάθισαν πλάϊ πλάϊ· τόνα στὰ χέρια τοῦ Φωτούλα Τυλιγάδα, τἄλλο στοῦ Γιώργου Καραμπλιάκα ἀπ' τὴν Ἀντράνοβα. Τὸ χωριό του δὲ φημίζεται γιὰ παιγνιδιατορες καὶ γιὰ γλετζέδες, μὰ ὁ λοχίας Καραμπλιάκας ἔκαμε καιρὸ στὴν Καλαμάτα κ' ἐκεῖ ξεσκόλισε στὸ παίξιμο καὶ στὸ τραγούδι.

Αὐτὴ ἦταν ἡ διάταξη τοῦ τραπεζιοῦ. Τἄργανα πρόσμεναν, φυσικά, στὴν ἄκρη ὅσο νὰ ξεκοκαλιστῆ τάρνί, νὰ τηλωθῆ ἡ κοιλιὰ καὶ νἀνοίξη ἡ διάθεση μὲ τὰ ποτήρια ποὺ ἄδειαζαν στὴν ὑγειὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τἄλλου. Αὐτὸ δὲν ἄργησε καὶ πρῶτοι οἱ κλαψιάρικοι τόνοι τῆς φυσαρμόνικας ἔδοσαν τὸ σύνθημα.

«Τὰ λελούδια μαραμένα, τὰ φιλιὰ φαρμακωμένα», ταίριασε τὴ σκληρὴ καὶ ξεγοφιάρικη φωνή του μὲ τὸ μινόρε τῆς φυσαρμόνικας ὁ μωραίτης ἐπιλοχίας Ἀνάστας Παδελόπουλος.

Μιὰ δεύτερη φωνὴ καὶ τρίτη τὸν ἀκολούθησαν καὶ τὸ τραγούδι ἁπλώθηκε.

Τὰ μπουζούκια θέλησαν νὰ τὸ συνοδέψουν, μὰ ἡ μπουργκνα τοῦ Φωτούλα Τυλιγάδα κάτι ἔπαθε καὶ χάλαγε τὴν ἁρμονία.

«Ποιός διάτανος πῆε καὶ τὸ σκαντάλισε ! Γὼ τὸ σ'νάρισα τἀπέγιομα», μουρμούρισε φουρκισμένος ὁ πρώην ὑπαξιωματικὸς κι ἄρχισε νὰ κουρτίζη τὸ ὄργανό του.

Τὸ τραγούδι κόπηκε ἀπὸ τὴν αἰτία αὐτὴ καὶ μοναχὴ ἡ φωνὴ τοῦ Γιαννκοῦ Καρδάρα ἀπόσωσε τὸ γύρισμά του :

«Δός μου πίσω τὰ λελούδια,
δός μου πίσω τὰ φιλιά».

Σὰ νάχαν ξυπνήσει μέσα του ἀκοίμητοι καημοὶ κι ἀφαιρέθηκε.

Τὰ ποτήρια ξαναδιάσκαν μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς διακοπῆς· ὁ Φωτούλας Τυλιγάδας στάφισε τέλος τὸ ὄργανό του.

«Ἔλα, Φωτούλα, πάρ' το τώρα· μᾶς γκάστρωσες», διάταξε ὁ Συμεὼν Καραφωτιάς.

Ὁ Τυλιγάδας, εὐθυμότερη ψυχὴ ἀπ' τὸν παίχτη τῆς φυσαρμόνικας χτύπησε πιὸ περίχαρη χορδή, πιὸ ἀνοιχτόκαρδο τόνο.

«Οὔλες οἱ παπαρούνες, παταρούνα μου...» ἀντήχησε στὴ γενικὴ σιγὴ ἡ ψιλή, βραχνότρεμη φωνή του.

«Οὔλες οἱ παπαρούνες μὲ γέλια μὲ χαρές», βούηξε μ' ἕνα στόμα ἡ λεβεντιὰ τριγύρω του.